

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, Fól'a, candu concedu ajutórale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunátória.

Anulu XXXII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 7.

Brasiovu 7 Febrariu 26 Ian.

1869.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Revista.

Brasiovu 4 Febr. 1869.

Nu ne atragemu de vreunu spiritn rapitoriu in inaltime, candu damu a insira acésta revista privitória la manifestatiunile de dorere si de parere de reu ale unoru barbati dintre stapanii nostri, ci voimu numai a da in cunoscinti'a publicului, ceea ce se simtiesce de ambe partile, dupa ce acum scimu si dela Naseudu, ca s'a alesu comitetu centrale numai, cá se nusémene a opusetiune directa si dupa ce scimu, ca comitetulu districtualu a decisu adresa la Maiestate, care se arete nefavorulu legei electorali facia cu poporulu, care pórtá sarcinele publice,—si midilocirea prin presidiu a legiloru in limb'a romana. Asia se vedemu, ce dicu intieptii:

Intr'o epistola a lui Deák publicata in „Ungarische Monatschrift“ intr'unu artic. „La adres'a Prusiei“ cu privintia la abtinererea totale a romaniloru din Transilvania dela alegeri se cetescu urmatóriele cuvinte, respicate dupa decisiunea generale a romaniloru de a nu participa la alegeri:

„Fórte reu -mi pare, ca romanii (transilvani) nu vreu a lua parte la alegeri dietali, pentruca (eu Deák) dorescu, cá organismulu constitutionale alu patriei nóstre, care se estinde preste totu patriotulu de verce nationalitate, se se sustiena in fapticulu lui exercitiu. Patri'a are lipsa de pace, ceea ce mai este de facutu se se faca pe cale fratiésca — sine ira et studio — prin cointelegere cu patriotii nostri.“

Aceste cuvinte, dupa tóte aruncaturile, insultele si maiestritele eschideri dela participarea dreptului politicu nationale, dupa una lovitura de parete atatu de fara respectu! pronunciate chiaru prin oracululu Ungariei si intieptulu complexulu Deák, cu simtiu de dorere atatu de profunda, ca romanii nu mai credu vorbeloru si svaturiloru straine, cari iau repusu la fumu, le comentéza „Alb.“ in Nr. 7, cu reimprospatarea sceneloru din muntii apuseni, unde credululu Buteanu cadiu victima promisiuniloru insielatórie scl. Implinirea repetiteloru promisiuni ale lui Deák facute atatu prin adresele dietei Ungariei, catu si cu alte ocaziuni: ca pretensiunile indreptatite si e-cuitabile ale nationalitatiloru se voru respecta, o vediurama cu ochii sinceritatii, o pipairamu cu degetulu credulitatii si o simtimu acum cu anim'a pocaintii! Drep-turile, vediuramu, ca nu ésa din urn'a cointielegeriloru, ci din pungile, din dictaminulu maioritatii neexorable, care dovedí din destulu, de ce e capace. Remane inse intieptulu patriei ocaziune libera, déca nu glumesce, a face bune tóte si a concilia animele cele pline de amaratiune, dupa atatea lupte seci, fara trafica si fara presentia romaniloru transilvani, din cari vedemu, ca s'au dechiaratu peremtoricu, ca nu voru lua nici o parte la alegeri de deputati.

Bunavointia nu cauta dupa trafice; ér' pacea si concordia, din'a fericirei statului, se sustiene cu cumpan'a dreptatii, a implinirei dorintieloru si a pretensiuniloru, care sunt acum pré cunoscute la toti si intiepti si fanatici. Cu atatu va fi mai mare pretiulu celoru, ce ar' mai fi de facutu, candu ele voru fi in stare a multiami si a redestepta o adevrata incredere fratiésca in cei maltratati inainte de acésta fara ale si cresta celu pucinu numele si pretensiunile.

Unu altu intieptu maghiaru Daniele Irányi face unu apelu catra romanii transilvani indemnandu'i a participa la diet'a Ungariei, cu cuventu, ca déca conclusulu de abtinerere s'ar face fapta, ar' fi fórte de vaieratu si pentru tier'a intréga? si pentru romani in specialu? si apoi tocma in acestu apelu dice: ca loru maghiariloru nu le sunt cunoscute plangerile si gravaminele romaniloru de dincolo de Királyhágó (uita si de numele Transilvania), dar' ele -- déca sunt indreptatite — (conditiunea stereotipa la tóte promisiunile, pentru ca nemaghiarii acum nu-su indreptatiti dupa lege a pretende drepturi nationali politice si de limba) numai prin urgitari repetite nu prin absentare se potu vindeca; dar' stangele voru respinge dorintiele, cari tientéza la imbucatatirea tieriei (teritoria nationale dara nu-su indreptatite, decatu complexulu, cum e elu astadi). Secesiunile nu sternescu incredere. Apoi enumera agendele dietei viitórie: regularea comitatelor, comunelor, schimbarea legei electorali, cassarea pedepselor corporali, si la asteliu de obiecte ar' dori, cá opositiunea se se adauga si intarésca, ér' ce privesce la integritatea si conducerea superióra a tieriei, aici nu le trebue aliati.

Cam in asemene modu vorbesce si „Hazánk“ in vreo 2 articuli de fondu, in catu s'ar paré, ca se pune mai mare pondu pentru consecintie dupa una abtinerere, decatu dupa participare. Acésta inse remane la bunulu simtiu alu respectiviloru. — Vom vedé de alta data pana unde se intende si „Haz.“, — cu pretensiunile de limba, cá se scimu mesura intentiunile ei din antecedentii, ca-ce consecintiele nu stau in puterea nóstra, ci in acelor ce dau frunte cu timpulu si cu evenimentele lui. — Pana atunci inse vedem, ca romanii transilvani sunt intr'unu cugetu cu abtinererea Sibianiloru. Ne lipsiea dechiararea precisa dintre Ternave, Clusiu si Turd'a, inse -o nu din Campia in Nr. 8 alu „Feder.“ scrie in caus'a acésta intre altele asia:

„Istoriografulu care va semná evenimentele patriei nóstre dela 1865 pana inclusivu 1868, va aflá si descoperí tóta procedur'a vicléna, pusa in scena facia cu noi, elu inse va poté constatá totuodata amargirea si credulitatea acelor romani, cari au alergatu la diet'a din Pest'a, in contra voiei si in contra protestulu natiunei loru!

Ce? suntemu noi instrumentele tuturor guvernelor aflatórie? cum? n'au fostu celea intemperate in 1863/4 nimicu altu decatu o comedia? este ertatu óre a jocá asemenea comedia cu o natiune intréga, ba

chiaru cu maiositatea tieriei? si dupa tóte acéste a forsa unionea dar' alasá in valóre legea electorale aristocratico-feudale, acésta rugina a trecutulu si . . . presentulu! Prin acést'a, nu insemnéza óre a inganá dreptatea si a ne tractá cá prenisce eloti!!

Ei bine, ce jertfa mai poftescu protivnicii nostri dela noi? voiescu densii cá noi di in di se aprobamu faptele dloru, se incuviintiamu tractarea neomenósa, de care avemu parte, in fine se ne subscriemu chiaru noi insi-ne cu man'a nóstra sentinti'a de mórte? nu, acést'a nu o voru face romanii, ce — pentru diet'a din Pest'a nu i voru alege nici odata deputati.

Sciu eu, ca profetii mincinosi se voru inmulti, ca fondurile secrete se voru deschide la cei iubitori de interesu, ca satan'a diu'a si nóptea va miscá tóte furiele si va aflá de securu préda in sufletele cele lasie, in inimele desbracate de simtiu de onóre, sciti inse si aceea, cumca asemenea fiintie necurate nu se voru poté apropiá de poporulu necoruptu si de intieleginti'a cu caracteru. Intieleginti'a romana si cu deosebire brav'a nóstra preotime va padi pre poporu in contra acelor fiintie spurcate, ea va ingrigí cá nici unulu se nu cada in tentatiune, si va demascá pre toti intrigantii si argatii stapaniloru, cari cu 30 de arginti se voru incercá a cumpará si a vindemoralitatea poporului si a'lu seduce, cá se mérga la urn'a cea fatale pentru elu, fii si nepotii lui. Unii voru lucrá pentru partit'a guvernului, dela care astépta gratia si si vreunu osu de rosu! altii amagiti de vorbele si promisiunile stangaciloru voru intrá in servitiulu loru.

Inse alegatorii romani voru sci, cumca nemica este mai dejositoriu pentru unu omu de caracteru si de onóre, decatu a serví cuiva de instrumentu scl.“ —

Cu aceste ne inchiuam revista, lasandu la bunulu simtiu alu romanului a face, ce i dictéza cele patite si experte. --

Fragmente si episoade istorice dela 1861 incóce.

III.

Cum au fostu tractati deputatii transilvani in senatulu imperiale?

Pentru cá respunsulu nostru la acésta intrebare se póta fi intielesu pe deplinu, se cuvine a premita aici, cumca in camer'a deputatiloru, afara de alte fractiuni se aflá trei partite pronunciate aprigu, dupa principiile loru politice, pe care le profeséza, adica partit'a pangermanistiloru, partit'a imperialistiloru austriaci si partit'a federalistiloru, care nu trebue confundata cu feudalistii sustienitori ai despotismulu austriacu. Pangermanistii, adica stang'a de atunci nu potea voi intrarea tieriloru numite ale corónei unguresci in parlamentulu austriacu, pentruca scopulu loru erá desfiintierea monarchiei austriace, incorporarea Cislaitaniei cu Germania mare si stramutarea tronulu la Francfort. Centralistii austriaci se pareau, ca nu au crediutu in o Germania mare si unita, mai vertosu, ca ei se vediusera pacaliti si prin calatória imperatésca, intreprinsa fara resultatu la Francfort in 1862. Federalistii voiea aceea ce scimu cu totii,

autonomia provinciilor, moderată înse dintr'unu centru constituțional.

Cam la 2 luni după intrarea ardelenilor în senatul imperial, adică în Decembrie 1863, un grafu din centrul casei, adică din partidul strins-austriac, între care din toți românii ardeleni singuru d. Branu ocupase locul, aflându-se în conversațiune privată și confidențială cu un altu deputatu romanu, dise catra acest'a: „Precum mi se pare, dta ai fi aplecatu a face cauza comună cu stang'a noastră. Fa cum vei afla cu cale, eu înse te asecuru pe dta, ca acești omeni (adică pangermanistii) nu simtu nici o plăcere, ca vedu pe Transilvania reprezentată în această casa. Dvóstra ati incurcatu tare planurile lor. Ei nu vreu unitatea monarhiei austriace, ci vreu cu totu altceva, éra dvóstra le-ati incurcatu drumulu, fara se sciti ce faceti; iti vei aduce aminte óre candu de cuvintele mele.“ — Alte asemenea spectatoriuni private de întielesulu citatelor cuvinte, au mai urmatu și la alte ocațiuni. Cu tóte acestea vedindu pangermanistii, ca planulu lor pentru an. 1864 înca nu érá matoru, se purtau catra ardeleni, cu exceptiune de vreo 3 sasi pangermanisti, deocamdata numai cu recél'a, érá nu si cu disprețiu. Acea purtare a lor se schimbá cu totul în an. 1864—5. Nu trecea o singura ocaziune, la care se nu-si bata jocu de ardeleni adesea în modu nesuferitu, pana candu în Febr. 1865 unulu dintre deputatii transilvani romani, informatu despre catastrofa, ce se pregatea sistemului lui Schmerling, le spuse curatu într'un'a din sediintiele publice, se-si id gurile de pe ardeleni si se înceteze cu batjocurile, pentrucă vede elu bine, ca ardelenii au ajunsu cá se fia numai ad-hoc în parlamentu. Pe atunci adică boierii feudalisti apucasera de asupra la curte, grafi boemi cu grafi maghiari se unisera în scopulu de a resturná pe ministeriulu Schmerling, castigasera în partea lor si pe cativa din pangermanisti, de si cu rezerv'a ce se dice „arriere pensé“ si fundasera organulu lor aristocraticu „Debatte“. Schmerling aflandu despre aceste cabale, într'o sediintia publica le plesnesce în facia conspiratiunea si da casei se pricépa, cumca deputatulu Schindler negociază cu aristocrației cei mari.

În aceleasi zile acelasi deputatu Schindler, venindu la unu deputatu ardelenu romanu si deschidendu conversațiune asupra situatiunii, între altele se desfășura următoarea conversațiune:

Schindler: „Eu carele am petrecutu vr'o doi ani între voi (în Banatu la Montanistica) aveamu pana acum ide'a, cumca simtiulu de libertate constituțională este mai tare în tierile vóstre decatu pe la noi; acum înse vedemu ca voi, cá si cum ati fi fermecati, mergeti cu ministeriulu acest'a — nici caldu nici rece, — cá si cum elu ar' fi unu idealu de regimu. Luative sém'a ce faceti, pentru cá se nu remaneti compromisi pentru totudén'a în istoria acestoru timpuri. Ajutate si voi cá se trantimu pe acestu ministeriu necalitu.“

Deputatulu romanu. „Domnulu meu! Dvóstra ve însielati reu, déca ne credeti pe noi séu atatu de simpli, séu atatu de servili, în catu se tienemu patent'a din 26 Febr. de unu non plus ultra alu tuturor constituțiilor, si pe regimulu de facia cá pe unu nu sciu ce idealu. Atat'a înse trebuie se recunósceti si voi, precum recunóscemu noi. cumca acea patenta totu este mai buna decatu despotismulu celoru diece ani, si mai buna decatu tirani'a feudaliloru. După mine diplom'a din Octobru si patent'a din 26 Febr. a deschisu drumulu catra o viétia constituțională, pe care popórele monarhiei o voru castigá de securu subtu conditiune, déca suntu maturi pentru libertate. Se punemu, cumca mai curendu séu mai tardiu Ungari'a si Croati'a înca ar' ocupá locu prin reprezentantii sei în acestu parlamentu, din acea di, § 13 si toti ceilalti de valórea lui ar' trebui se cadia cu voi'a séu fara voi'a ministeriului. De nu voru veni unguirii si croatii, atunci noi înca vomu avé aici numai o positiune provisorie, care nu merita cá se ne spargemu capetele pentru ea, ci rol'a noastră este cá se asteptamu. Cu tóte acestea înse se presupunemu, ca transilvaneniloru înca nu le place acestu ministeriu si ca ei ar' voi caderea lui împreuna cu sistem'a ce o reprezenta; dvóstra înse nu ne-ati comunicatu pana acuma nici list'a noului ministeriu, pe care o veti fi compusu, nici constituțiunea pe care cugetati a o pune în locul patentei. Aratati-ne si nóue ceea ce voiti, pentru cá se scimu în favórea cui se ve ajutam a resturná pe ministeriulu de facia. Eu înse te previn dle, cumca list'a dvóstra n'are se coprinde nici pe unulu din clic'a lui Clam Martinitz, Eszterházy, Thun et Comp., pentrucă în acelu casu nu faceti nimicu cu noi.“

Schindler. „(Cu unu surisu usior). Ba se

scii dela mine, cumca în locul ministeriului Schmerling are se arzeze neaparat unu ministeriu de aristocrați mari; înse viétia aceluia va durá celu multu 10—12 luni; după aceea va urmá unu ministeriu în adeveru liberalu, luminatu si energiosu, precum popórele monarhiei n'au mai avutu nici odata. Atunci apoi Ungari'a înca nu va mai avé cuventu de a perseverá în resistintia sa pasiva. . . .“

În acelu momentu clopotielulu presiedialu sunandu, conversațiunea se precurma. Din desfășurarea evenimentelor pana în Septembrie 1865 se adeveri, cumca d. Schindler fusese pré bine informatu, si cá d. Schmerling înca avuse dreptate, candu i plesni în facia conspiratiunea cu conservativii cei incarnati. Atat'a numai, ca conspirarea liberaliloru cu conservativii avé de scopu numai cá, ajutandu pe acestia la ministeriu, se'i bage în cursa, pentru cá se se depopularizeze pentru totudén'a. Liberalii, séu mai bine pangermanistii, sciau fórté bine, cumca ómeni cá grafi Belcredi si Eszterházy nici odata nu voru fi în stare de a impacá nici pe unguri nici pe celelalte popóra. Belcredi desprețiuá pe germani cá si pe maghiari. Grafulu Eszterházy, precum nu este nici maghiaru nici germanu, asia nu se poté bucurá si nu s'a bucuratu nici odata de simpathiile nici ale unui poporu; elu este aristocratu si jesuitu, ér' altu nimicu. Grafu Belcredi disese indata la începutulu funcției sale cá ministru: „Nu voiescu centralismulu, dara cu atatu mai multu urescu dualismulu. Numai în Aug. 1866, pe candu prusianii ajunsesera la Dunarea, acelu ministeriu de grafi se induplecá a recomandá monarhului denumirea unui ministeriu ungurescu.“

Se ne reintórcemu la deputatii transilvani din senatul imperialu. Din intrigele si cabalele cate se atinsera aici numai pe scurtu, înca va poté judecá ori cine trist'a pusetiune, în care se aflá cei mai multi deputatii transilvani în senatul imperialu; dintre toti înse deputatii romani avea se suferé mai multu. Ve aduceți aminte, cu cata necrutiere profesorulu Herbst dascalise în un'a din sediintiele publice pe transilvaneni în Febr. 1865. Pangermanistii se încercara se desgusto pe ardeleni, pentru ca mai curendu séu mai tardiu se parasésca Vien'a. „Natiunea aristocratica, care nu poté suferi autoritatea impuitoria a unui parlamentu centralu, voindu se'lu sparga pe acest'a si, pregatita cu sistem'a sistatória de constituțiune, voiea între asemenea, cá ardelenii se-si id traista cu o di mai înainte si se se reintórcă în muntii lor, unde apoi restauranduse pe catu numai s'ar fi potutu vechi'a constituțiune aristocratica, cu séu fara uniune, se fia dati din nou în gratia ciociloru. De aici se poté esplicá pré bine rescriptulu din Sept. 1865, scarnavele defaimé si calumni vomite asupra ardeleniloru în foile cele cumparate, despotie'a compunere si deschidere a dietei din Clusiu si asia mai departe. Aceiasi aristocrați, din natur'a lor vrasmasi neimpacati ai democratiei, isi versara firesele veninulu urei lor mai alesu asupra poporului romanescu, carele — după tradițiunile sale — nu poté fi decatu numai democraticu. — (Va urmá.)“

Maiestate cesaro-regésca, Preagratiu Imperatu si Domnu!

Pre nici unu minutu nu perdemu din vedere, cá romani de apurerea fideli Maiestății Vóstre, cuprinsulu înaltului rescriptu imperatescu regescu din 25 Decembrie 1865, care dice: „Sustarea în dreptulu seu a legiloru emise pana acuma se nu se altereze nici decatu, ér' uniunea definitivă a ambeloru tiere pre care noi numai pre bas'a reguleloru repote de dreptu de statu ale Ungariei între olalta o potemu efeptu, o facemu afara de acest'a dependentă dela cuvenit'a consideratiune a intereselor speciali ale Marelui nostru Principatu Transilvani'a si dela garantarea pretensiuniloru de dreptu ale deosebitelor nationalitati si confesiuni.“ — Prea înalt'a, si gratios'a voce a Maiestății Tale, exprimată în citatulu rescriptu, ne aréta calea sigura si determinată pre care avem de a procedé cu siguritate si energia, de cate ori natiunea romana e amenintată în pusetiunea ei politico-nationale, si de cate ori barbatii ei sunt în libertate si în drepturile lor personali si cetățienesci periclitati.

Maiestate! În locuitorii Transilvaniei de nationalitatea romana fara destingere de confesiune — numai unu simtiu domnesce, acelu simtiu manifestéza în lini'a prima principialmente credintia nestramutată catra Maiestătea Vóstra Imperatulu si Domnitorulu nostru, ér' într'a dóu'a, asecurarea

existenței politice a natiunii romane cá atare în Transilvani'a, cá tíera autonóma, fericită sub petu'a domnie a dinastiei strălucite a Maiestății Vóstre, — si în urma îndreptățirea egale cu sororile natiuni conlocuitorie la participarea drepturilor politice. Tari în acest'a credintia, ne-au cuprinsu o ingrigire atunci, candu articii de lege pentru inarticularea natiunii si limbei romane, adusi în 1863 în diet'a din Sibiu, si sanctionati de Maiestătea Vóstra, ca amu delaturatu, — dara nu amu desperatu, pentru ca amu creditu tare, ca Maiestătea Vóstra din gratia prea înaltă ne veti deschide calea, cá acei articii éra se se reactivéze, séu se se suplinésca prin confaptuirea noastră în diet'a Transilvaniei cu altii, în această credintia amu asteptatu cu paciintia unu anu întregu! Amu asteptatu, de si acestu anu a fostu lungu catu unu seculu, si nu pentru a abdice pre unu minutu de pretensiunile la drepturile politice-nationale, — înse cu profunda dorere esperiamu, ca barbatii regimului actualu această asteptare si tacere a noastră o esplica, ca dóra amu consimti cu tóte, cate si întempla fara voi'a si învoirea noastră spre scribere si suprimirea drepturilor noastre politice-nationale? Singuru de aici potemu deduce, ca Redactorii unor fôie romane precum si barbatii nostri eminenti, intruniti în 15 Maiu a. e. în Blasiu, s'au trasu în cercetare criminală pentru descoperirea credeului lor politicu si publicarea lui, care nemicu nu contine alta, decatu aceea, ce au profesatu toti românii adevératu credinciosi Maiestății Vóstre dela an. 1848 încóce neimpetatu, cu vorb'a si în scrisu, în memorande, petitiuni si în diete, — nu contine alt'a, decatu dorintiele romaniloru susternute Maiestății Vóstre si în prea umilit'a petitiune din 1866, prin mandatarii nostri Georgiu Baritiu si Dr. Ratiu, si acele innoite si în adunarile congregatiuniloru comitatense ale Transilvaniei si cu ocaziunea publicării rescriptului regescu din 20 Iuniu, referitoriu la suspendarea articiloru adusi în 1863/4 si sanctionati de Maiestătea Vóstra!

Maiestate! Nu amu desperatu, si nu desperamu nici pre unu minutu de caus'a noastră nationale, pentru ca aceea e drépta, -si are temeiulu în legile naturei — în legile devine, nu amu desperatu, pentru ca aceea -si are temeiulu în prea înalt'a afidare a Maiestății Vóstre, si avem credintia tradițională, cumca Maiestătea Ta, precum totu déun'a ati cautatu cu ochi parintesci si gratia prea înaltă la sórtea natiunii romane, cá celei mai credentiose, asia si acuma veti luá în prea înaltă consideratiune dreptele si justele noastre rogamente! Pre temeiulu acestor'a, cu profunda omagiale supunere ne apropiamu de tronulu Maiestății Vóstre cu aceea prea umilita rogare: Se ve îndurati Maiestate prea gratiosu a demandá, cá urmarirea romaniloru pentru profesarea credinței lor politice, cu atatu mai vertosu se înceteze, de óra ce aceea profesiune nici decatu nu lovesce în legile statului, si nu contine alta, decatu numai dorintiele si opiniunile tuturor romaniloru, — totudeodata se ve îndurati Maiestate prea înaltu a dispune, cá se se reactiveze legile referitorie la asecurarea existinței noastre politico-nationale; — éra spre regularea referințelor de statu ale Marelui principatu Transilvani'a catra corón'a Ungariei întru deplin'a molcomire a natiuniloru conlocuitorie, se se convoce diet'a Transilvaniei, si se ni se dă si nóua ocaziune de a poté fi într'ens'a reprezentati în mesur'a sarcinelor comune ce le portamu, cá se nu se mai aduca legi si decisiuni despre noi, fara de noi. Cu omagiale veneratiune, rogarea inoinduni-o, suntemu Ai Maiestății Vóstre supusi prea umiliti. —

Desiu în 20 Iuliu 1868.

Declaratiunea D. Gabriele Manu dto. Desiu 17 Ianuaru 1869 în privintia legii electorale:

Spectatu oficiolatu comitatensu! La pretiuit'a provocare a sp. ofic. comitatensu din 13 a luni e. Nr. 175 -mi iéu voia de a face cu tóta onórea oserbatiunea modestă, ca eu diu motivele însirate în propunerea mea, aduse înainte în 12 a l. e. în privintia legii electorale în sediintia comitetului permanentu alu comitatului, cu atatu mai pucinu potu luá parte în comisiunea centrală cá membru confaptuitoriu la alegerea de deputati, cu catu pre langa totu simtiulu constituționalu, care'lu am în peptulu meu pentru respectarea cuvenit'a si demna a legiloru sanctionate, lucrandu în contra convicțiunii mele intime, -mi asiu vatemá consciintia prin participare la efeptuirea acelei legi electorale, sustienuta prin legea uniunii, care si altcum s'a adusu fara concursulu si fara învoirea natiunii romane cá a unui factoru principalu si inevitabilu, si

care contine in sine simburile, si aluatnu nein-
reptatirei poporului din Transilvani'a, fara destina-
re de nationalitate preste totu, ér' cu deosebire de
ovatemá interesele cele mai sante ale poporului
smanu din Transilvani'a si pre viitoriu, cu privire
la folosirea egalitatii drepturilor politice, fara care
acestu poporu nu va poté fi nici o data mul-
tiamitu.

Rogandume de spectatulu oficiolatu, cá se bi-
nevoiesca a luá acésta declaratiune spre cunoscintia,
ca destinsa veneratiune me subscriu etc. —

Catra intelegint'a romana din co- mitatulu Solnocului interioru.

„Conformu cu comunicatulu maritulu presidiu
comitatensu din 2 Ian. a. c. Nr. 1 pres. dorescu
a ve incunoscintia, cumca petitiunea maiestatica dto.
Desiu 20 Iuliu 1868 subserisa de 71 de insi, im-
preuna cu traducerea germana (susternuta Maiesta-
ta Sale in 12 Nov. 1868 in audienti'a publica in
sen'a) in 12 Nov. in intielesulu rescriptulu Ecs.
ale domnulu comisariu regescu din 31 Dec. an.
d. Nr. 1669, cu aceea insciintiare ni s'au retra-
misu si admanuatu, cá in urm'a intimatulu Esc.
Sale d. ministru de justitia dto. 22 Dec. Nr. 2594
pres. partea prima a petitiunei e de privata deja
superata prin pregratosulu actu alu Maiestatiei Sale,
care s'a midilocitu de inaltulu regimu, — éra re-
latiunile de statu ale Transilvaniei catra Ungari'a
prin legea uniunei.“

Cu acést'a petitiune dimpreuna s'aususternutu
si celalalte 13 petitiuni tramise din tóte partile
Solnocului interioru si ale comit. Dobocei cu sub-
scrierile de 264, si eredu, ca tóte s'au resolutu in
intielesulu descrisu. — Alceam potemu avé man-
gaierea sultatá, ca descoperirea dorerilor si do-
rntieloru barbatiloru romani facuta cu demnitate
si resolutiune inamnta tronulu, au avutu inca si
cu asta cale loculu si insemnatatea sa.

Cu tóta onórea fiindu alu Dvóstre
Desiu in 13/1 Ian. 1869.

Sinceru si devotatu
Gabrielu Manu,
jude supremu in pensiuene.

Blaslu 27 Ian. 1869.

In dílele trecute anume la 20 s'a tenuity a-
dunare de comitetu in Aiudu. Dintre canonici au
mersu la Aiudu pre diu'a aceea Mihali si Vlas'a
dintre celialalti avocatulu Katona cá repres. alu
bulului monastirei ori in ce forma, ca plenipoten-
ti'a nu o am vediatu. Dintre profesori neme, ca
nici unulu nu suntemu membri ali comitetulu. —
Involiga érá facuta, cá membri comitetulu se se
retraga, dechiarandu, ca romanii nu voru participá
la alegeri.

„Romanii s'au prezentatu in numeru pre-
ste mesura micu si tenuity una consultare privata
s'au involitu a se retrage, motivandu retragerea in
termeni blandi inse destulu de romanesci.

Candu erau se mérga in adunarea comitetulu
paremise au tandalitu ceva debatendu, care din eli
se faca dechiararea si cu acést'a s'au intardiadu, in
cátu adica maghiarii veghiandu dupa pasii loru se
adunaseru mai tempuriu si invinsesera obiectulu a-
cel'a alergundu in ruptulu capulu.

Deci romanii aflandu la intrare, ca comitetulu,
adica stapanii nostri, au trecutu materi'a alegeri-
loru, s'au intorsu fara a fi disu catra densii nici
macaru „jó reggelt“.

Si tare bine au facutu. Ce ne mai trebuiescu
noue dechiarari, — pe unde stapanii nici la protocolu
nu le-ar' fi luat, — candu ne avemu dechiarate
dorintiele? si eli sciu bine, ca tenuity multu
la ele.

Maiestri'a maiestrieloru ar' fi, déca va urma
contenirea poporulu dela orice participare la alegeri.

Telustu 26 Ian. 1869.

Inca unu actu constitutionalu un-
gurescu.

Incunoscintanduse intrég'a comuna despre ac-
tulu de alegere tenuity in 26 Ian. a. c. pentru
alegerea noiloru oficiali comunali pre anulu curga-
toriu, pre terminulu otaritu, intregu poporulu s'a
adunatu la loculu destinatu, cá astfelu se si aléga
dupa dreptulu seu celu mai santu oficialii din si-
nulu seu. Dupa ce a intratu d. jude cercuale Vas
Miklos (aristocratu mare) in sala, unde érá popo-
rulu intregu adunatu, si dupa ce propunerile dsale
nu s'au primitu, adiunctulu seu cetesce list'a can-
didatiloru de antiste opidanu.

Si ce se vedi! **Intre cinci candidati** nici unu
romanu, ba ce e mai multa, **candidatulu** celu de
antatu in opidulu unu jidóvu, si celialalti patru unguri.

In ofidulu nostru maioritatea locuitoriloru o
facu romanii, pentru ca intre 420 de case respec-
tive locuitori numai abia 120 sunt unguri-jidóvi,
ceialalti toti romani, si totusi mari'a sa d. solga-
birau Vas Miklos (asia i place a se intitula) nu au
candidatu nici unu romanu.

Vediendu inse, ca intre cei 5 candidati nu e
nici unu romanu. D. parochu locale Gr. S. intréba
pe Vas, ca pentru ce a ignoratu cu totul din can-
didare pre romani? **Elu inse raspunde,**
ca dreptulu de candidatulu nu'lu
lasa nimerui, ca-ci densulu asia
i place. S'a provocatu cá se candizeze si unu
romanu, ca-ci la din contra romanii parasescu ale-
gereá; inse tóte indesiertu. In urma totusi a fostu
silitu a lua la protocolu, ca romanii din cauza, ca
nu s'au candidatulu nici unulu, parasescu alegerea,
si voru face lucrulu cunoscutu la locurile mai in-
nalte, cerendu alegere noua.

Astfelu se mesura dreptatea pre la noi. Aici
-si arata fratii maghiari ghiarale, care e scopulu
loru. Ce se mai astepti dela densii, candu intru o
comuna, unde 3 parti sunt romani, si numai a 4-a
parte unguri-jidóvi, nu poti reesi nici cu unu jude
de romanu, ba nici in candidare nu'lu punu. De
altmíntrelea e recunoscutu, ca in comitatulu Albei
de diosu se intempla cele mai mari nedreptatiri ro-
maniloru. Me miru cum de nu au dusu pre dlu
parochu in inchisória, pentru ca si-a redicatu vocea
de a aparatu interesele poporulu si drepturile lui,
dupa cum au dusu in primavéra anul trecutulu pre
judele cercuale din Joajulu de susu, asemenea, pen-
truca a aparatu interesele comunei sale si dreptu-
rile ei, facia cu d. Arkosi Lajos. Cu astfelu de
dreptate nu ne veti apropia nici odata, nici veti
castigá increderea natiunei romane, pentruca prea
de multe ori ne-ati friptu. (Protestulu va urmá.)
Ratiu, inv. rom.

(In interesulu principiulu statulu, care e e-
gal'a indreptatire, si pentru a descoperi si ajuta pe
in. regimu la aplicarea lui nestirbata, publicamu si
vomu publica acte de aceste, fara intentiune de a
sterni ura intre nationalitati, ei numai in favórea
concordiei. — R.)

UNGARIA. Se sustiene scirea, ca la 3 Apr.
se va redeschide diet'a si alegerile in Pest'a voru
incepe la 14 Martiu. —

Becichereculu mare 29 Ian. Eri
s'a tenuity aici o conferintia mare serbésca in caus'a
alegeriloru dietali, au participatu mai multi de
300 de membri liberali-opositionali, tramisi de prin
tóte partile din Bacie'a banatiéna. Poporulu pe-
trecu cu entusiasmu cursulu desbateriloru. Cu una-
nimitate s'a primitu urmatoriulu programu: Cesti-
iunea nationalitatiloru pe bas'a cunoscutulu pro-
iectulu alu deputatiloru serbi si romani; — cestiiunea
serbésca pe bas'a dreptulu istoricu; — sprijinirea
programulu nationalu alu croatiloru in privintia
autonomiei tieriei loru; — integritatea autonomiei
Transilvaniei pre bas'a dreptulu publicu alu ace-
steia; — cu opusetiunea unгурésca intru institu-
tiunile democrato-liberali ale statulu; — autono-
mi'a tieriloru slave dincolo de Lait'a; — politic'a
de neinterventiune si de eliberare pentru popórale
din Orientu; — procedura solidaria cu romanii.
S'au alesu unu comitetu centralu care -si are re-
siedinti'a in Neoplant'a (Novisadu). Sér'a soleni-
tate mare. Dimitrieviciu.

Telegr. „Alb.“ (Vedi Nr. 7 din 19/31 Ian.
Pest'a. (Balulu tenerimei romane din Pe-
st'a.) La balulu acést'a, tenuity in localitatea nu-
mita „Schiesstätte“ in 15/27 Ian. intimpinaramu
o cununa frumoasa de familii romane din Pest'a.
Déca mesuramu numerositatea dupa publiculu, ce e
dedatu omulu a'lu vedé in balurile publice de pre
aici, atunci nu se póte dice, ca au fostu partici-
panti multi, inse cu atat'a érau mai alesi, si facia
cu anulu trecutulu se póte constatá in totu chipulu
unu progresu insemnatu. In asta privintia pre
langa zelulu comitetulu arangetoriu se póte mul-
tiami multu conlucrarei ilustreloru familii ale Mo-
cionestiloru si a Esc. Sale presiedintelul L. d.
Basiliu Popp. Concertu n'a premersu cá in
alti ani, dar' cu atatu mai animatu a fostu joculu,
carele s'a inceputu la 9 óre si a duratu pana de-
manéti'a la 5 óre. Intre óspeti afara de membrii
celoru doue familii memorate, afara de mai toti
ampliatii nostri mai insemnati, fuseramu onorati si
de cativa maghiari si serbi de ambe sexele. Din-
tre maghiari ni-a surprinsu placutu anume d. c.
Samuile Vass, carele conversá cu o desteritate rara

romanesce intr'unu stilu catu de alesu. Se latise
scirea, ca ne va imbucurá si d. Dr. Ratiu cu pre-
sinti'a sa, inse acést'a nu s'a intemplat. Dintre
jocuri n'a lipsitu se intielege Roman'a, ba si Ha-
tiegan'a fú jocata improvisatu, de si nu érá pusa
in programu.

Damicellele romane se intreceau in emulatiune
de a face petrecerea catu mai splendida atatu prin
toaletele loru cele simpli si gustóse, catu si prin
joculu loru celu netedu si usioru. Tóte merita
lauda, eredu inse ca nu mi se va luá in nume de
reu déca voi constata adevérulu: ca au escelatu
gratiósele Aureli'a Popu si Ioanovicu. Intre da-
mele maritate, cari au luat parte la jocu, a se-
ceratu lauda generale domn'a Romanu scl. — Da-
mele preste totu au remasu cu amabilitate pana in
capetu, din contra unii barbati s'au aratatu cam
nestatornici. Ecs. Sa d. presiedinte Popp a pe-
trecutu dimpreuna cu stimaver'a sa familia pana la
4 óre, contribuindu din resputeri spre redicarea so-
lenitatei. Se vede in totu loculu cine e romanu
dela osu! — Clontianu.

AUSTRO-UNGARIA. Vien'a. Deputatii po-
loni au facutu in senatulu imperialu o propunere,
cá caus'a se provóce pe regimu, cá sei astérna re-
solutiunea dietei galitiane pentru autonomia, spre
a se pertracta pe cale constitutionalu. Propunerea
s'a incredintiatu comitetulu constitutionalu. Vomu
vedé, déca si cum se va pertracta de catra dualisti
caus'a autonomiei provinciale, de care fugu cá de
hantataru, voindu a baga in doi saci totu ce nu
incapau in celu centralistic austriacu. —

Vien'a 22 Ian. Corespondinti'a par-
ticulara a „Romanulu“ (Din memorandumulu
transilvanu.) (Capetu.)

„Regimele absolutisticu si regimele de acum
alu Maiestatiei Sale inca au facutu totu ce se potéa,
pentru cá se propage ide'a daco-romana cu totu
dinadinsulu. O mare multime de ómeni tineri,
dintre cari multi de talente superióre si de purtari
nepatate, sunt dati la o parte si persecutati sub
felurite preste de nimicu, si asia ei se vedu siliti
a-si parasi patri'a, ducundu inse cu sinesi simtie-
mentulu maniei si alu dorei. Pentru ce se exi-
léza romanii inzestrati cu sciintia din patri'a loru
in Roman'i'a? Éca pentru ce: — pentrucá adver-
sarii se póta strigá pe urm'a loru: vedeti, acestia
sunt tradatorii de patria si de tronu. Se intielege
inse, ca acei tineri in Roman'i'a nu sunt lasati pe
strade, ci fura aplicati in functiuni, fiacare dupa
capacitatea sa. Si pentru ce nu se da limbei ro-
manesci in acésta tíera nici o sfera de activitate?
La acést'a se raspunde, ca limb'a romana nu este
cultivata de ajunsu. Dar' de cine si candu s'a
datu ei ocaziune de a se cultivá. Si cu tóte ace-
stea si in mani'a tuturoru pediceloru cate i se a-
runca in cale, acésta limba va tenuity in celu mai
scurtu timpu concurentia cu oricare alta limba din
Ungari'a si Transilvani'a.

„Pentru ce se imputa romaniloru cá cea mai
mare crima, cumca ei de 18 ani, ba totudéun'a, au
tenuity la unitatea monarchiei austriace? Bine, a-
stadi acésta virtute nu se mai cere dela ei in intie-
lesulu de mai nainte; acuma li se cere cá se sustiena
dualismulu, pentru ca, precum li se spune loru,
asia e voi'a monarchulu. Éra si bine; numai se
nu pretinda nimeni dela romanii, cá ei se adópte
dualismulu cu nu seiu ce entusiasmu. Ei póte ca
voru fi ascultatori si in acestu punctu; pre catu
scimu noi inse, nici odata romanii nu voru acceptá
dualismulu cu pretiulu existintiei loru nationale si
in veci nu se voru induplecá, pentru cá se ajute
intemeierea si prosperarea predomniei unui altu
poporu preste densii, nici ca voru suferi vreodata,
cá ungrenii se dispuna de tóte veniturile Transil-
vaniei dupa placulu loru netiermunitu.

Procesulu pentru pronunciamentulu dela Blasiu
a fostu curatu o intriga tragicomica. Reporturile,
cate au mersu in susu in ceea causu, au avutu tóte
aceeasi sorginte; tóte au fostu pregatite si puse in
scena dupa unu planu premeditatu. In acésta cauza
toema si gendarmeri'a fú ametita in totu intielesulu
cuventulu, acum cá si in anii 1854 si 1859.

„Pe romanii din monarchi'a austriaca nu póte
si nu trebuie se'i traga la raspundere nimeni, din
causa ca in anii 1854 si 1855 generalii si bar-
batii de statu ai Austriei prin purtarile loru bru-
tali au smulsi si au desradecinat din tóte clasele
poporulu moldo-romanescu fara nici o distinctiune
orice simpatii si orice incredere catra Austri'a. Ér'
apoi consului cati au fostu pana acuma, ce facura
ei? Oh, despre acést'a inca s'ar poté dice fórte
multe; cestiunea acést'a inse merita, cá se fia per-
tractata intr'unu memorialu, care trebuie se se com-
puna inadinsu spre acestu scopu.

„Er' déca astadi diuarele cele mai mari din Vien'a vorbescu despre principele unui poporu selbaticu, despre principele unui poporu de porcari, despre oficerii romanesci cá eroi desiurtie, si déca aristocraticulu „Hirnök“ pretinde, cá principele Carolu I. se fia prinsu si adusu in robia la Muncaci, si déca unu capitánu maghiaru anume Kapolnai serie in fói'a militaria, ca poporulu romanescu nu este nici mai multu nici mai pucinu, decatu o adunatura de trei milióne de tigani*), si déca Dr. Carolu T. Richter in „Presse“ din 30 Oct. dice, ca aristocrati'a romanésca -si trage originea sa din cocin'a porciloru, si déca spiritele prin tóte aceste insulte scarnave se irita in gradulu celu mai inaltu, si déca apoi diuaristic'a din Bucuresci ese si ea pe campulu de batalia in contra acestui feliu de insulte ne mai audite, apoi pentru tóte acestea se fia pedepsita natiunea romanésca din Transilvania?! Se spunemu dreptu, acésta tractare insémna curatu a lovi pe intrég'a natiune cu pitiorulu si a o repedi cu fortia in braciéle altei poteri straine.

„Adversarii galagescu multe despre agitatori in poporu. Dar' ce alti agitatori mai trebuiescu aici, candu tiér'a e plina de ómeni, cari formara nenumeratele bande de hoti si asasini? Si care agitatiune póte se aiba efecte mai funeste in orice tiéra, decatu agitatiunea ce se produce prin o administratiune a justitiei, care este cea mai rea si cea mai obscura din tóte? Dar' apoi tocma asia este in timpul de facia in tiér'a nóstra. Inse reulu celu mai mare in acésta privintia se manifesta in impregiurarea cea mai trista din lume, ca adica poporulu nicairi nui e permis a reclamá in contra acelei justitie . . . , pentru ca despotismulu autoritatiloru politicé (de asia numiti solgabirai si vicespani) a inghiesue fórté bine, cá temntiele se se imple si inghiesue cu totu feliu de reclamanti.“ etc.

— Acelu memorialu se presentá comitelui Beust, cá cancelariulu intregéi monarchie, in 30 Dec. 1868, adica in diu'a aniversaria a petitiunei celoru 1493 romani presentata monarchulu in 31 Dec. 1866. Escelenti'a sa multiami presentatorulu ei pentru informatiunile primite, adause inse, ca acusarile redicate in contra romaniloru vinu dela Pest'a, si asia Ecs. Sa nu póte sci, catu adeveru este intr'ensele. La acésta i se respunse, ca tocma pentru aceea este rogatu, cá se binevoiesca a tractá si acésta cestiune dupa cunoscut'a maxima: *Actiaur et altera pars*. „Multiamescu, fórté multiamescu dtale“, fú si alu doilea respunsu.

Precum audiu, autorii acestui memorialu nu au facutu acestu pasu nou la cabinetulu din Vien'a, cá si cum ar' fi fostu insufletiti de vreo sperantia mare pentru unu resultatu bunu; au crediutu inse a fi de datóri'a loru patriotica si nationala a mai cercá odata, se informeze dreptu pe cei cari incongiura tronulu, éra apoi se póta dice in cugetu curatu: Adeverulu v'amu spusu, pecatu se nu avemu.

Cronica esterna.

ROMANI'A. Lasandu la o parte uritiósele invecive personali citite in „Trompet'a“, din 19/31 Ian., care arunca o umbra négra de dusmania pe ficatii cei boleci ai scriitoriulu, mai comunicamu dupa „Rom.“ une concluse ale **adunantii deputatiloru** din sied. din 20 Ian., cari arunca lumina binefacatória pentru natiune, ceea ce ne e si trebe se ne fia alfa si omega. Ne nutresce speranti'a, ca senatulu romanu si in ministeriu nu voru face cu conclusele camerei, privitórie la subventiunea culturai nationale, cum se facú in caus'a susceperei oficeriloru superiori romani in armata, — dupa cum ne referesce mai in diosu „Rom.“, pentruca dela senatu astépta romanii simpatihiele cele mai calduróse si mai parintesci, cá dovada a simtiulu nationalu, ma chiaru si de crestinu filantropicu :

„In siedinti'a adunarei deputatiloru din 20 Ian. dupa comunicarile dilei, adunarea procede imediatu la votarea bugetulu ministeriulu instructiunei publice si alu cultelor, incependu cu institutulu pedagogicu din Bucuresci. La personalulu esternatulu secundariu din Bucuresci, d. A. Lahovari propune

*) „Neue fr. Presse“ dio Ianuaru esi in privintia originei nóstre cu alta obraznicia, dicundu, ca daco-romanii ar' fi remasié din coloniéle de criminali condamnati de ai Romei. —

Not'a traducatoriului.

sporirea lefuriloru profesoreloru si armonisarea loru cu ale celoru alte profesóre dela institutulu secundariu din Iasi. D. Ioane Brateanu, combatendu amendamentulu, aréta, ca necesitatea cea mai simtita nu este sporirea lefuriloru, ci crearea de scoli pedagogice, care se formeze profesori capabili si buni pentru scoli; asemenea, cumca existe actualminte la scolile de fete diferite necuviintie de indreptatu; ca in fine profesorii sunt platiti in generalu destulu de bine, ca-ci lefurile li s'au maritu inca dela 1861 si 1862.

Dupa o lunga discutiune asupra acestui amendamentu, — la care iea parte intre altii atatu d. propuatoriu, catu si d. ministru presiedinte — amendamentulu, puinduse la votu, se respinge si se admite cifr'a proiectata prin bugetu.

Camér'a votéza intocmai dupa bugetu tóte scólele secundarie de fete.

Votanduse liceele, se adauge — dupa propunerea d. Laurianu la liceulu din Craiov'a, Berladu si Botosiani inca cate unu profesore de limb'a romana si latina, pe langa cei ce existu, pentru a fi uniformitate in tóte liceele din tiéra si unu singuru profesore nefindu de ajunsu pentru patru clase.

— In senatulu romanu dupa desbatere din cele mai viue, urmata in siedinti'a de Sambata, si in care opozitiunea a atacatu cá totudéun'a guvernulu, si a denigratu intentiunile poterei executive, cu ocaseiunea proiectulu de lege votatu de camera, pentru primirea in armata a oficeriloru superiori romani, cari au servitu in armate straine; proiectulu s'a luat in considerare, de si in adeveru numai cu maiortate de unu votu. Ministeriulu, in locu d'a luptá si a face se triumfe acestu proiectu de lege, atatu de nationale si binefacatoriu, in siedinti'a de adi a senatulu l'a retrasu. Luamu actu de acésta si la timpul vomu spune ministriloru si natiunei cum consideramu noi acestu faptu.“ —

Iasi in 13 Ian. 1869*).

Nr. 77. Domnule Redactoru!

In diu'a de 15 Februaru a. c. in orasiulu Iasi, are a se tiené concursu in sal'a comitetulu permanentu pentru siese posturi de medici de arondisemente cu resiedinti'a in comunele respective de resiedintie ale subprefecturiloru, cu retributiunea de lei noui 200 pe luna, precum si 200 lei noui pe anu pentru transportu in diferite locuri ale comunelor.

Se publica acésta spre desteptarea tuturoru amatoriloru.

Primiti Dle Redactoru asigurarea prédistinsei mele consideratiuni.

Pres. comit. prefectu G. Marsu.

Secretariu G. Pavloff.

Berlinu 29 Ian. Proiectulu de lege pentru confiscarea bunuriloru regelui Hanovrei s'a adoptatu de camér'a deputatiloru cu 256 voturi contra 70. D. de Bismark a pronunsiatu cu acésta ocaseiune dóue discursuri energice, prin care a demonstratu, ca regele George n'a esitatu de a conspirá cu strainii, a adusu aminte formarea legiunei hanoverane si alte agitari si a terminatu dicundu, ca trebe se se sfarsiesca odata acestu jocu ultraisticu, care pune in periculu patri'a pentru nesce interese dinastice meschine. Opozitiunea a propusu se se resilieze tractatulu de indemnitate si se se procedeze cu regele George, pentru crim'a de inalt'a tradare, dupa dreptulu comunu. Aceste propositiuni au fostu respinse. — „Mon.“

ISPANI'A. Republic'a e croita, ca s'a decisu, cá unu triumviratu, adica 3 barti se sté in capulu regimulu, fiinduca agitatiunile mergu pre departe si nu se unescu in alegerea unui monarchu, pana candu nu voru decide cortesele, adica diet'a, acésta cauza. —

Intre excese se numera si omorulu chiaru a guvernatorulu din Burgos. Candu merse acesta se executeze decretulu regimulu din 25 Ian. privitoriu la secularisarea séu luarea in proprietatea natiunei a tuturoru archiveloru, bibliotecelor, colectiuniloru s. a. de prin monastiri si catedrale, spre a se folosi de natiune, si numai bibliotecele seminarielor se remana in man'a preotiloru, candu cu scopulu acesta intrá guvernatorulu in catedrala spre a lua inventariu, fú omoritu, unii dicu, ca de catra monachi, altii ca de catra poporulu adunatu. —

*) S'a primitu aici prin Pest'a numai in 4 Februaru. — R.

A urmatu manifestare pentru libertatea cultelor, insemnele papale s'au trasu diosu dela nunciatura strigundu poporulu: „se traiésca libertatea!“ —

— C. Walewski au predatu declaratiunea conferintei poteriloru in 28 Greciei in man'a ministrulu si resp. se astépta in 8 dile. Intr'aceea ministeriulu se imparechiá, 4 ministri otarira a se primi declaratiunea si 3 cu Bulgaris in contra. Diu acesta crise a ministeriulu se crede, ca va esi o invoire momentana la primirea consiliulu poteriloru. Grecii inse nu se impaca fara resbelu si unu comitetu formatu in Angli'a provóca pre greci la republica, déca se va primi declaratiunea. —

Novissimu. Regimulu maghiaru a acordatu la Chassepot pusce, dice „Independance“. —

Publicatiune.

Pentru executarea alegerei membriloru interni ai camerei comerciale si industriale de aici, stau gata biletele de alegere pentru negutiatori si pentru industriali, asia dupa cum suna instructiunile venite cu emisulu inaltulu ministeriu de comerciu din 28 Novembre anulu decursu Nr. 19.223 si anumitu, pentru a se face unele erui de reclamatiuni si alte fipsari ale biletelor de alegere ele suntu espuse in sal'amagistratulu pe restempu de 8 dile, incependu dela 28 ale lunei curente, ele stau la vedere publica orcandu va voi cineva asi lua informatiune.

Reclamatiunile eventuali suntu a se face la subserisulu presiedinte alu comisiunei de alegere, celu multu pana in 5 Februaru a. c. la 12 óre de médiadi.

Brasiovu in 28 Ianuaru 1869.

Presiedindele comisiunei de alegere pentru camér'a comerciale si industriale.

3—3 tr. g.

AVISU

celoru in dreptu de a vinde obiectele medicamentale

BALSAM-PRESERVATIVU

uniculu medicamentu escelinte contra spasimiloru, bóleloru de stomacu de orice natura, epilepsia, colica repede, diarea, versaturi la femei impovórate, colera, colerina, restaurarea dupa bóle indelungate si regularea organeloru mistuitórie, analisatu si aprobatu de chemicul servitiulu sanitariu din Vien'a si usatu de multe celebritati medicale.

Se tramite numai la primirea pretiulu (pe comptantu) ori la posta (Postnachnahme). Pretiulu unei butelie originale cu capsula de cusutoriu si sigiliu dimpreuna cu instructiunea in 3 limbe e 1 fl. 50 cr. In Brasiovu se afla in depusulu centralu in apotec'a lui MILLER la „corón'a de auru“, tergulu pescelui, si la Anken et Comp.; precum si in Bucuresci la d. I. Ovesa negutiatoriu. La apotecarii in: Esseg, Adele Deszathy; in Fagarasiu I. Megei, in Sibiuu M. Sill si negutiát. I. Thalmeyer; C. Konya in Iasi; Dr. Hinz in Clusiu; Alb. Jeney in Muresiu-Osiorheiu; Paulu Breuer in Lapusiulu ung.; Rud. Smettau in Ploiesci; Csuta et Comp., negutiatoriu in S. Szt.-György si Ioane Ajtai negutiatoriu in Rosia; Aradu F. T. Probst; Alb'a Iulia C. Boosz; Temisiór'a A. Quirini, apotecari; Mediasiu apot. la „corón'a de auru“; Reginu S. Dietrich; Sigisiór'a I. B. Deutsch, negutiatori.

TESTIMONIU.

Cu placere constatesu, ca Balsamulu-Preservativu inventatu de d. Miller, spicieru din Brasiovu, dupa o practisare de doi ani, se au aratatu aptu a vindeca spasimuri si alte bóle ce suntu enumerate; din care cauza nici nu me potu retienca de a recomanda acestu balsamu, corespundietoriu organismulu omenescu cu ca'dura onor. publicu.

Valcele (Előpatak) 4 Septembre 1868.

Dr. Basil Szabo, medicu pract. in Sibiuu si fisicu alu comitatulu Albei de susu.

14

CURSURILE

la bursa in 5 Februaru 1869 sta asia:

		5 fl. 65	cr. v. a.
Galbini imperatesci	—	—	—
Augsburg	—	118	35
London	—	120	65
Imprumutulu nationalu	—	61	15
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	66	80
Actiile bancului	—	678	—
„ creditulu	—	262	40

Obligatiile transilvane ale desarcinarii pamentulu in 31 Ianuaru 1869:

Bani 74 — — Marfa 74-5.0